

Questions & Answers

บทนำ

ต่อไปนี้เป็นคำถามที่พบบ่อยและคำถาม ซึ่งเกี่ยวกับสนธิสัญญาความร่วมมือด้านสิทธิบัตร (Patent Cooperation Treaty – PCT) สำหรับข้อมูลเพิ่มเติมและช่องทางการติดต่อ โปรดดูคำถาม 31

1) จะสามารถคุ้มครองสิ่งประดิษฐ์ในหลาย ๆ ประเทศได้อย่างไร

ผู้ประดิษฐ์มีทางเลือกหลายทาง ตัวอย่างเช่น

- (a) สามารถยื่นคำขอรับสิทธิบัตรในทุกประเทศที่ต้องการให้สิ่งประดิษฐ์ของตนได้รับความคุ้มครอง ซึ่งจะต้องเตรียมคำขอประเทศละ 1 ชุด (ในบางประเทศ อาจมีสิทธิบัตรในระดับภูมิภาคด้วย)
- (b) สามารถยื่นคำขอรับสิทธิบัตรในประเทศที่เป็นสมาชิกของอนุสัญญากรุงปารีส (ประเทศสมาชิกของอนุสัญญากรุงปารีสเพื่อการคุ้มครองทรัพย์สินอุตสาหกรรม) และหลังจากนั้นจึงยื่นคำขอรับสิทธิบัตรในแต่ละประเทศสมาชิก อนุสัญญากรุงปารีสอื่น ๆ ภายในระยะเวลา 12 เดือน นับจากวันที่ได้ยื่นคำขอรับสิทธิบัตรฉบับแรกเพื่อให้ผู้ขอได้รับประโยชน์จากวันที่ได้ยื่นคำขอครั้งแรกในทุก ๆ ประเทศเหล่านั้น
- (c) สามารถยื่นคำขอภายใต้ PCT ซึ่งสะดวกกว่า ง่ายกว่า และสิ้นเปลืองน้อยกว่าวิธีการตามข้อ (a) และ (b) ข้างต้น

2) สนธิสัญญาความร่วมมือด้านสิทธิบัตร (PCT) คืออะไร

PCT เป็นสนธิสัญญาระหว่างประเทศสมาชิกอนุสัญญากรุงปารีส จำนวน 174 ประเทศ ซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารขององค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World Intellectual Property Organization – WIPO) PCT ทำให้การขอรับสิทธิบัตรสำหรับสิ่งประดิษฐ์ในหลาย ๆ ประเทศสมาชิกสามารถทำได้โดยการยื่นคำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศ (PCT) ใน “ขั้นตอนระหว่างประเทศ” เพียงครั้งเดียว แทนที่จะต้องยื่นคำขอหลาย ๆ ฉบับแยกจากกันสำหรับแต่ละประเทศหรือภูมิภาค อย่างไรก็ตามการรับจดทะเบียนสิทธิบัตรยังคงอยู่ภายใต้ความควบคุมของสำนักงานสิทธิบัตรของแต่ละประเทศหรือภูมิภาคซึ่งจะอยู่ใน “ขั้นตอนในประเทศ” โดยสรุป ขั้นตอนการดำเนินการของ PCT เป็นดังนี้

การยื่น ผู้ขอยื่นคำขอระหว่างประเทศหนึ่งฉบับ หนึ่งภาษา โดยเป็นไปตามแบบที่ PCT กำหนดและชำระค่าธรรมเนียม

การตรวจค้นระหว่างประเทศ องค์การตรวจค้นระหว่างประเทศ (International Searching Authority ISA) (สำนักงานสิทธิบัตรที่ได้รับการแต่งตั้งจากสมาชิกของ PCT) สืบหาข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสิ่งประดิษฐ์ของผู้ขอ เพื่อประกอบการพิจารณาตามเงื่อนไขว่าสิ่งประดิษฐ์ของผู้ขออาจเป็น

สิ่งประดิษฐ์ใหม่หรือไม่ มีชั้นการประดิษฐ์ที่สูงขึ้นหรือไม่ และให้ความเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ที่สิ่งประดิษฐ์ของผู้ขอจะได้รับสิทธิบัตรหรือไม่

การประกาศโฆษณาระหว่างประเทศ ทันทีที่พ้นระยะเวลา 18 เดือน นับจากวันที่ยื่นคำขอครั้งแรก รายละเอียดของคำขอระหว่างประเทศของผู้ขอจะถูกเปิดเผยโดยองค์การทรัพย์สินทางปัญญาแห่งโลกจะดำเนินการประกาศโฆษณา (สามารถดูได้จากเว็บไซต์ www.wipo.int/pctdb/en/)

การตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศ องค์การตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศ (International Preliminary Examining Authority – IPEA) (สำนักงานสิทธิบัตรที่ได้รับการแต่งตั้งจากสมาชิกของ PCT) ที่ผู้ขอขอให้มีการตรวจสอบ (เป็นทางเลือก จะขอให้มีการตรวจสอบหรือไม่ก็ได้) จะตรวจสอบตามเงื่อนไขอีกครั้งหนึ่ง และจะมีรายงานความเห็นในเบื้องต้นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ที่จะได้รับสิทธิบัตรหรือไม่

ส่วนในประเทศ ภายหลังเสร็จสิ้นกระบวนการ PCT (ภายในเดือนที่ 30) ผู้ขอจะต้องดำเนินการแสดงความประสงค์ที่จะขอรับความคุ้มครองในแต่ละประเทศ (หรือภูมิภาค) เพื่อให้มีการออกสิทธิบัตรสิ่งประดิษฐ์ของผู้ขอในประเทศนั้น ๆ โดยตรง ทั้งนี้ ตามกฎหมายภายในของเกือบทุกประเทศจะกำหนดให้มีการแต่งตั้งตัวแทนภายในประเทศนั้น ๆ เป็นผู้ดำเนินการให้ในกรณีที่ผู้ขอไม่มีถิ่นที่อยู่หรือมีสัญชาติของประเทศนั้น ๆ

(ผังขั้นตอน PCT ภาคผนวก 2)

ขั้นตอนในระบบ PCT สามารถพิจารณาในรายละเอียดได้ ดังนี้

การยื่นคำขอ

3) อะไรคือผลของการยื่นคำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศ

โดยทั่วไปแล้ว ในกรณีที่คำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศของผู้ขอเป็นไปตามข้อกำหนดขั้นต่ำในการได้รับวันที่ยื่นคำขอระหว่างประเทศ คำขอของผู้ขอจะมีผลเป็นคำขอที่ยื่นภายในประเทศ (และในบางกรณีเป็นคำขอที่ยื่นในภูมิภาค) ของทุก ๆ ประเทศที่เป็นภาคีของสนธิสัญญา PCT¹ คำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศจะต้องจัดทำขึ้นให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในสนธิสัญญาและข้อกำหนดอื่น ๆ ซึ่งได้กลายเป็นมาตรฐานระหว่างประเทศและมีผลในทุกประเทศสมาชิก PCT ซึ่งถ้าผู้ขอดำเนินการตามข้อกำหนดเหล่านี้แล้ว ก็จะไม่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงคำขอให้เป็นไปตามข้อกำหนดของแต่ละประเทศ (หรือภูมิภาค) อีกในภายหลัง

*¹ บัญชีรายชื่อของประเทศเหล่านี้ สามารถตรวจดูได้ที่เว็บไซต์ขององค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก www.wipo.int/traties/en/document/word/m-pct.doc

4) ใครมีสิทธิยื่นคำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศภายใต้ PCT

ผู้ที่มีสิทธิยื่นคำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศ ต้องเป็นผู้ที่มีสัญชาติ หรือมีถิ่นที่อยู่ในประเทศใดประเทศหนึ่งของประเทศภาคีสมาชิก PCT ในกรณีที่มีผู้ขอหลายคน ต้องมีผู้ขออย่างน้อยหนึ่งคนมีสัญชาติ หรือเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศใดประเทศหนึ่งของประเทศภาคีสมาชิก PCT

4) กรณีที่ยื่นคำขออนุสิทธิบัตรไว้แล้วจะยื่นคำขอ PCT ได้หรือไม่

เนื่องจาก PCT เป็นระบบการยื่นคำขอรับความคุ้มครองระหว่างประเทศสำหรับการประดิษฐ์ ดังนั้น การประดิษฐ์ที่ยื่นขอรับอนุสิทธิบัตรไว้แล้ว สามารถที่จะยื่นคำขอ PCT ได้เช่นเดียวกับสิทธิบัตร

5) กรณีที่ได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรแล้วในประเทศไทยจะยื่นคำขอ PCT ได้หรือไม่

เงื่อนไขในการขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรตามกฎหมายของแต่ละประเทศจะเหมือนกับกฎหมายไทย คือ ต้องเป็นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ (ต้องใหม่ทั่วโลก) มีขั้นการประดิษฐ์ที่สูงขึ้นและสามารถประยุกต์ใช้ในทางอุตสาหกรรมหรือพาณิชย์กรรมได้ ดังนั้น หากได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรไว้แล้ว โดยขั้นตอนการจดทะเบียนจะมีการประกาศโฆษณาสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรแล้ว ทำให้ไม่เป็นสิ่งประดิษฐ์ใหม่อีกต่อไป ดังนั้นจะยื่นคำขอผ่านระบบ PCT ก็ได้ แต่จะต้องยื่นคำขอภายใน 12 เดือน นับตั้งแต่วันที่การยื่นคำขอไว้ครั้งแรกในประเทศไทยและขอสิทธิวันยื่นเป็นวันเดียวกันกับที่ได้ยื่นไว้ในประเทศไทย หากเกินจาก 12 เดือนแล้ว จะไม่ได้รับการจดทะเบียนคุ้มครองในประเทศต่าง ๆ อีกต่อไป

6) เมื่อยื่นคำขอ PCT แล้วจะได้รับการคุ้มครองทั่วโลกเลยหรือไม่

PCT ไม่ได้เป็นระบบการรับจดทะเบียนสิทธิบัตรที่จะส่งผลให้ประเทศที่เป็นสมาชิกต้องรับจดทะเบียนหรือให้ความคุ้มครองตามไปด้วย ระบบ PCT จะมีการดำเนินการในขั้นตอนต้น ๆ ของการยื่นคำขอ PCT เท่านั้น ไม่มีการรับจดทะเบียนแต่อย่างใด การรับจดทะเบียนสิทธิบัตรที่ยื่นคำขอ PCT ไว้เป็นอำนาจของแต่ละประเทศที่ผู้ขอประสงค์จะขอความคุ้มครอง โดยจะมีการตรวจสอบตามขั้นตอนและเงื่อนไขของกฎหมายภายในประเทศนั้น ๆ ก่อนรับจดทะเบียนสิทธิบัตรต่อไป ซึ่งผู้ขอจะต้องแสดงความประสงค์ที่จะขอรับความคุ้มครองในประเทศที่ต้องการภายในเดือนที่ 30 ทั้งนี้จะต้องมีการตั้งตัวแทนในแต่ละประเทศด้วย

7). การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ยื่นขอสิทธิบัตรไว้จะยื่นคำขอ PCT ได้หรือไม่

เนื่องจาก “การออกแบบผลิตภัณฑ์” เป็นเพียงการออกแบบรูปร่าง รูปทรง ของตัวผลิตภัณฑ์ ไม่ถือว่าเป็นการประดิษฐ์ จึงไม่สามารถขอรับความคุ้มครองผ่านระบบ PCT ได้

8) ฉันจะสามารถยื่นคำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศได้ที่ไหน

การยื่นคำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศ สามารถยื่นคำขอได้ที่สำนักงานรับคำขอจดทะเบียนสิทธิบัตรระหว่างประเทศ กรมทรัพย์สินทางปัญญา หรือยื่นโดยตรงต่อสำนักกระหว่างประเทศ (International Bureau หรือ IB) ของ WIPO ทั้งสองสำนักงานนี้จะทำหน้าที่เป็น “สำนักงานรับคำขอ หรือ Receiving Office (RO)”

9) สามารถยื่นคำขอ PCT ทางอิเล็กทรอนิกส์ได้หรือไม่

ผู้ขอสามารถยื่นคำขอ PCT ทางอิเล็กทรอนิกส์ต่อสำนักงานรับคำขอที่เปิดใช้ระบบดังกล่าว การยื่นคำขอทางอิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบสามารถทำได้ต่อสำนักงานรับคำขอ PCT ของ WIPO ซึ่งสามารถดาวน์โหลดซอฟต์แวร์ PCT – SAFE (Secure Applications Filed Electronically) ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์สำหรับการยื่นคำขอทางอิเล็กทรอนิกส์ของ WIPO ได้จากเว็บไซต์ของ WIPO โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ซอฟต์แวร์นี้จะช่วยผู้ยื่นคำขอในระบบ PCT ในการจัดเตรียมคำขอในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์และยื่นคำขอทางออนไลน์หรือบันทึกลงบนแผ่นซีดี-อาร์ ในขณะที่กำลังดำเนินการบันทึกข้อมูล PCT – SAFE โปรแกรม PCT –SAFE นี้ได้รับการออกแบบให้มีการแจ้งเตือนให้ผู้ขอทราบถึงความผิดพลาดที่ไม่เป็นไปตามแบบหรือไม่ครบถ้วน เพื่อให้การจัดเตรียมคำขอสามารถทำได้ถูกต้องตามที่ PCT กำหนด นอกจากนี้ ผู้ขอสามารถที่จะแนบเอกสารหรือภาพวาดในรูปแบบ XML (eXtensible Markup Language) ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบทางอิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เช่น PDF หรือ TIFF ในการนี้ ผู้ขอที่ยื่นผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์นี้จะได้รับสิทธิลดหย่อนค่าธรรมเนียม PCT อีกด้วย สามารถตรวจดูได้ที่ www.wipo.int/pct-safe/en/

10) ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการยื่นและการดำเนินการคำขอระหว่างประเทศภายใต้ PCT เป็นอย่างไร

ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการยื่นขอรับความคุ้มครองการประดิษฐ์ในประเทศต่าง ๆ มีอยู่ 2 ขั้นตอนคือ

ขั้นตอนระหว่างประเทศ เป็นขั้นตอนการยื่นคำขอ PCT จะต้องเสียค่าธรรมเนียม 3 ส่วนที่ประกอบด้วย

1. ค่าธรรมเนียมคำขอ PCT 45,000 บาท (1,330 สวิสฟรังก์) กรณีที่เป็นบุคคลสัญชาติไทยลดค่าธรรมเนียม 90 % เหลือเพียง 4,500 บาท
2. ค่าธรรมเนียมการตรวจค้น (ตามที่สำนักงานสิทธิบัตรในประเทศที่ผู้ขอประสงค์จะขอให้มีการตรวจค้นกำหนด อยู่ระหว่าง 10,650- 84,820 บาท)
3. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ 3,000 บาท

ขั้นตอนในประเทศ เป็นขั้นตอนที่ผู้ขอจะต้องดำเนินการต่าง ๆ ตามกฎหมายภายในของแต่ละประเทศหรือภูมิภาค เช่น การแต่งตั้งตัวแทน การแสดงความประสงค์ให้คำขอ PCT มีผลในแต่ละประเทศ เป็นต้น ซึ่งจะมีค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่แต่ละประเทศสำนักงานภูมิภาคกำหนด (สามารถเข้าดูได้จากเว็บไซต์ของสำนักงานสิทธิบัตรของแต่ละประเทศหรือภูมิภาค)

นอกจากค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่แต่ละประเทศหรือสำนักงานภูมิภาคเรียกเก็บแล้ว ยังมีค่าใช้จ่ายในการว่าจ้างตัวแทน ค่าใช้จ่ายในการแปลเอกสารเป็นภาษาท้องถิ่น นอกจากนี้ควรที่จะตระหนักด้วยว่าในกรณีที่ได้รับจดทะเบียนสิทธิบัตร ไม่ว่าจะเป็นการยื่นคำขอผ่านระบบ PCT หรือไม่ ผู้ขอจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมการรักษาสิทธิบัตรในแต่ละประเทศเพื่อให้สิทธิบัตรของผู้ขอมีผลบังคับต่อไป

11) มีการลดหย่อนค่าธรรมเนียมภายใต้ PCT หรือไม่

ผู้ยื่นคำขอผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์จะได้รับการลดหย่อนค่าธรรมเนียม ทั้งนี้ จะต้องพิจารณาถึงประเภทของการยื่นและรูปแบบของคำขอด้วย (โปรดดูคำถาม 9) นอกจากนี้ผู้ยื่นคำขอที่เป็นบุคคลธรรมดาและเป็นคนชาติหรือมีถิ่นที่อยู่ในประเทศซึ่งมีอัตราส่วนรายได้ต่อประชากรต่ำกว่า 3,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ จะได้รับการลดหย่อนค่าธรรมเนียมร้อยละ 90 โดยรวมถึงค่าธรรมเนียมการยื่นคำขอระหว่างประเทศ นอกจากนี้ องค์การตรวจค้นระหว่างประเทศบางสำนักงาน ยังให้สิทธิในทำนองเดียวกันนี้แก่บุคคลธรรมดาและเป็นคนชาติหรือมีถิ่นที่อยู่ในประเทศซึ่งมีอัตราส่วนรายได้ต่อประชากรต่ำกว่า 3,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ โดยลดค่าธรรมเนียมการตรวจค้นลงร้อยละ 75 เช่น สำนักงานสิทธิบัตรยุโรป เป็นต้น ซึ่งคนไทยอยู่ในข่ายที่ได้รับสิทธิเหล่านี้

12) การยื่นคำขอจดทะเบียนสิทธิบัตรระหว่างประเทศ (PCT) จะต้องเตรียมเอกสารอะไรบ้าง

คำขอจดทะเบียนสิทธิบัตรระหว่างประเทศ (PCT) ประกอบด้วยเอกสาร ดังต่อไปนี้

- แบบพิมพ์คำขอ PCT ตามแบบ PCT/RO/101 สามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ www.wipo.int/pct/en โดยสามารถกรอกข้อความและสิ่งพิมพ์ลงบนกระดาษได้ รวมทั้งจะมีคำอธิบายในการกรอกข้อความแต่ละข้อโดยละเอียด ทั้งนี้ อาจดูคู่มือการกรอก RO101 ที่เป็นภาษาไทยได้จาก www.ipthailand.go.th การกรอกข้อความควรระบุเป็นภาษาอังกฤษ
- รายละเอียดการประดิษฐ์ ข้อถ้อยสิทธิ และบทสรุปการประดิษฐ์ (Description, Claims, Abstract) และรูปเขียน (Drawing) (ถ้ามี) ตามรูปแบบที่ PCT กำหนด

13) การขอถือสิทธิวันยื่นครั้งแรกของคำขอรับสิทธิบัตรที่ยื่นไว้ก่อน สามารถทำได้หรือไม่

โดยทั่วไป ผู้ขอรับสิทธิบัตรที่ประสงค์จะได้รับความคุ้มครองการประดิษฐ์ของตนมากกว่าหนึ่งประเทศ มักจะยื่นคำขอต่อสำนักงานในประเทศหรือในภูมิภาคของตนก่อนที่จะยื่นคำขอระหว่างประเทศผ่านระบบ PCT ภายในระยะเวลา 12 เดือนนับแต่วันที่ยื่นคำขอครั้งแรก (ระยะเวลา 12 เดือนถูกกำหนดโดยอนุสัญญากรุงปารีส เพื่อการคุ้มครองทรัพย์สินอุตสาหกรรม) ภายใต้บังคับของอนุสัญญากรุงปารีส และข้อกำหนดอื่น ๆ ภายใต้กรอบขององค์การการค้าโลก ผู้ขอสามารถที่จะขอถือสิทธิวันยื่นครั้งแรกสำหรับคำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศที่ยื่นไว้ โดยขอถือสิทธิวันยื่นคำขอตามคำขอรับสิทธิบัตรฉบับหนึ่งหรือหลายฉบับสำหรับสิ่งประดิษฐ์เดียวกันที่ยื่นไว้ก่อน ทั้งนี้ หากไม่มีการ

ขอถือสิทธิวันยื่นครั้งแรกดังกล่าว จะถือว่าวันที่ผู้ขอได้ยื่นคำขอระหว่างประเทศเป็นวันที่ยื่นคำขอครั้งแรกตามระบบ PCT การขอถือสิทธิวันยื่นครั้งแรกนี้สามารถแก้ไขเพิ่มเติมได้ในระหว่างการดำเนินการตาม PCT โดยจะต้องเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด

14) การขอถือสิทธิวันยื่นครั้งแรกมีประโยชน์อย่างไร

การขอถือสิทธิวันยื่นครั้งแรก จะมีประโยชน์ 2 ประการ คือ

ประการแรก เกี่ยวกับสิทธิในการยื่นคำขอก่อน-หลัง ตัวอย่างเช่น กรณีที่นาย ก ยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์ครั้งแรกไว้ต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อวันที่ 2 มกราคม 2553 และต่อมาดำเนินการประดิษฐ์เดียวกันนี้ ไปยื่นคำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศ เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2553 (อยู่ภายในระยะเวลา 12 เดือน) และได้ขอถือสิทธิวันยื่นครั้งแรกไว้ ปรากฏว่า ในช่วงระหว่างที่นาย ก รอที่จะยื่นคำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศ นาย ข ได้ยื่นคำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศ เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2553 กรณีเช่นนี้ ถือว่า นาย ก เป็นผู้มียุทธศาสตร์ในการยื่นคำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศ

ประการที่สอง เกี่ยวกับการตรวจสอบเงื่อนไขการขอรับสิทธิบัตร โดยปกติ เงื่อนไขการขอรับสิทธิบัตร จะประกอบด้วย เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่ มีขั้นการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น และสามารถประยุกต์ใช้ในทางอุตสาหกรรมได้ ซึ่งจะมีการตรวจค้นเอกสารต่าง ๆ ที่มีการเปิดเผยไว้ก่อนวันยื่นคำขอ คือวันที่ 30 ธันวาคม 2553 ในกรณีที่มีการขอถือสิทธิวันยื่นครั้งแรกไว้ หากมีเอกสารที่เปิดเผยไว้ระหว่างวันยื่นคำขอครั้งแรกและวันยื่นคำขอ PCT คือ ระหว่างวันที่ 2 มกราคม – 30 ธันวาคม 2553 จะไม่นำมาประกอบการพิจารณาตรวจสอบ

15) การดำเนินการตาม PCT ใช้ระยะเวลานานเท่าไร

ขั้นตอนตามระบบ PCT มีการกำหนดระยะเวลาไว้อย่างชัดเจน เช่น จะมีรายงานผลการตรวจค้นในเดือนที่ 16 นับตั้งแต่วันที่มีการยื่นคำขอไว้ครั้งแรก มีการประกาศโฆษณาในเดือนที่ 18 เป็นต้น โดยมีระยะเวลาสำหรับขั้นตอนระหว่างประเทศ 30 เดือน นับตั้งแต่วันที่มีการยื่นคำขอไว้ครั้งแรก ก่อนที่ผู้ขอจะต้องดำเนินการเข้าสู่ขั้นตอนในประเทศกับสำนักงานสิทธิบัตรแต่ละประเทศ/ภูมิภาค ตามที่ผู้ขอประสงค์จะได้รับความคุ้มครอง ซึ่งจะมีการตรวจสอบตามกฎหมายภายในของแต่ละประเทศ/ภูมิภาค ก่อนมีการรับจดทะเบียนและออกสิทธิบัตรต่อไป ซึ่งสำนักงานสิทธิบัตรแต่ละประเทศ/ภูมิภาคจะใช้เวลาอีกกระยะหนึ่ง

ระยะเวลาในช่วง 30 เดือนตามระบบ PCT นี้ มีประโยชน์สำหรับผู้ขอที่จะประเมินโอกาสในการรับจดทะเบียนสิทธิบัตร และโอกาสในการใช้ประโยชน์สิ่งประดิษฐ์ในการการค้า ในประเทศที่ผู้ขอวางแผนที่จะได้รับความคุ้มครองสิทธิบัตร นอกจากนี้ ยังมีประโยชน์ในการประเมินมูลค่าเทคโนโลยีของสิ่งประดิษฐ์และความจำเป็นที่จะต้องได้รับความคุ้มครองในประเทศเหล่านั้นแต่ละประเทศด้วย

อย่างไรก็ตาม ผู้ขอไม่จำเป็นต้องรอจนหมดระยะเวลา 30 เดือนนับจากวันยื่นคำขอรับสิทธิบัตรครั้งแรก (วันที่ขอสิทธิวันยื่นครั้งแรก) เพื่อเข้าสู่กระบวนการขั้นตอนในประเทศ โดยสามารถร้องขอเข้าสู่แต่ละประเทศได้

การดำเนินการขั้นตอนในประเทศ แต่ละสำนักงานสิทธิบัตรจะเป็นผู้ตรวจสอบคำขอของผู้ขอให้เป็นไปตามกฎหมายภายใน ข้อกำหนด และแนวทางปฏิบัติของประเทศหรือภูมิภาคนั้น ๆ ในกรณีที่ทุกอย่างเป็นไปตามที่กฎระเบียบกำหนด จะได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตร ส่วนระยะเวลาที่ใช้ในการตรวจสอบและรับจดทะเบียนสิทธิบัตรย่อมแตกต่างกันไปในแต่ละสำนักงาน

16) คำขอจดทะเบียนสิทธิบัตรระหว่างประเทศ (PCT) จะยื่นเป็นภาษาไทยได้หรือไม่

โดยทั่วไปแล้ว ภาษาที่ PCT กำหนด เป็นภาษาที่ “ใช้ในการประกาศโฆษณา” ซึ่งก็คือ หนึ่งในภาษาต่าง ๆ ที่คำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศถูกตีพิมพ์ (เช่น ภาษาจีน อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น รัสเซีย สเปน และอารบิก เป็นต้น) อย่างไรก็ตาม PCT ยอมให้สำนักงานรับคำขอของแต่ละประเทศกำหนดภาษาที่จะใช้ยื่นคำขอได้เอง ซึ่งกรมทรัพย์สินทางปัญญา ประกาศกำหนดไว้ 2 ภาษา คือ ไทย หรือ อังกฤษ ดังนั้นผู้ขอสามารถที่จะยื่นคำขอ PCT ต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นภาษาไทยได้ แต่ผู้ขอจะต้องนำไปแปลเป็นภาษาอังกฤษภายในระยะเวลา 1 เดือนนับตั้งแต่วันที่ได้ยื่นเอกสารภาษาไทย หากแปลไม่ทันสามารถขยายเวลาได้อีก 1 เดือนแต่จะต้องเสียค่าธรรมเนียมการยื่นเอกสารล่าช้าที่ค่อนข้างสูง หากพ้นเดือนที่สองแล้วยังแปลไม่ทันถือว่าผู้ขอถอนคำขอ

การตรวจค้นระหว่างประเทศ

17) ใครเป็นผู้ดำเนินการตรวจค้นระหว่างประเทศสำหรับคำขอ PCT

สำนักงานสิทธิบัตรที่ได้รับการแต่งตั้งจากที่ประชุมสมัชชาของ PCT ให้เป็นองค์กรตรวจค้นระหว่างประเทศ (ISA : International Search Authority) ปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 17 สำนักงาน ประกอบด้วย สำนักงานสิทธิบัตรของประเทศออสเตรเลีย ออสเตรเลีย แคนาดา จีน ฟินแลนด์ ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี สหพันธรัฐรัสเซีย สเปน สวีเดน สหรัฐอเมริกา บราซิล อินเดีย อิสราเอล อียิปต์ สำนักงานสิทธิบัตรยุโรป และสำนักงานสิทธิบัตรกลุ่มประเทศนอร์ดิก สำหรับคำขอ PCT ที่ยื่นผ่านกรมทรัพย์สินทางปัญญา สามารถเลือกได้จากสำนักงานสิทธิบัตรที่ตกลงเป็น ISA และ IPEA ให้ไทย ซึ่งมีอยู่ 6 สำนักงาน คือ สำนักงานสิทธิบัตรของประเทศออสเตรเลีย จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี สหรัฐอเมริกา และสำนักงานสิทธิบัตรยุโรป การเลือกใช้ ISA ควรพิจารณาถึงข้อกำหนดในด้านภาษา ค่าธรรมเนียม และอื่น ๆ (เช่น มีความประสงค์จะได้รับความคุ้มครองในประเทศที่เป็น ISA หรือไม่ เป็นต้น)

18) การตรวจค้นระหว่างประเทศ PCT คืออะไร

การตรวจค้นระหว่างประเทศ PCT คือการตรวจค้นผู้ขอภาพสูงเกี่ยวกับเอกสารและสิ่งพิมพ์ด้านเทคนิคในภาษาที่คำขอรับสิทธิบัตรส่วนใหญ่ได้รับการตีพิมพ์ (คือ ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น รัสเซีย สเปน และภาษาเกาหลี เป็นต้น) สำนักงานสิทธิบัตรที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็น ISA ได้ จะต้องเป็นผู้ขอสมบัติตามที่ PCT กำหนด เช่นเอกสารที่ใช้สำหรับการตรวจค้น ผู้ขอสมบัติและจำนวนของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งมีการกำหนดแบบและวิธีการตรวจสอบที่เป็นไปในลักษณะเดียวกันของ

ISA ซึ่งล้วนแต่เป็นสำนักงานสิทธิบัตรที่มีประสบการณ์ทั้งสิ้น การตรวจค้นระหว่างประเทศจะมีการดำเนินการตามคู่มือการตรวจค้นและการตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศ (ดูได้จากเว็บไซต์ www.wipo.int/pct/en/texts/gdlines.htm) ผลที่ได้รับคือรายงานการตรวจค้นระหว่างประเทศ และความเห็นที่เป็นรายงานผลการตรวจค้นของ ISA ถึงความเป็นไปได้ที่จะได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตร

19) รายงานการตรวจค้นระหว่างประเทศคืออะไร

รายงานการตรวจค้นระหว่างประเทศ โดยหลักแล้วประกอบด้วยรายการอ้างอิงเกี่ยวกับเอกสารที่ได้เผยแพร่หรือประกาศโฆษณาแล้วก่อนวันยื่นคำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศ เช่น เอกสารสิทธิบัตร บทความด้านเทคนิค เป็นต้น ที่อาจมีผลกระทบต่อ การได้รับจดทะเบียนสิทธิบัตร รายงานดังกล่าวยังประกอบด้วย การบ่งชี้สำหรับเอกสารแต่ละฉบับถึงส่วนที่มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ต้องพิจารณาในการรับจดทะเบียนสิทธิบัตร คือ ความใหม่ (X) และขั้นการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น (Y) (ความไม่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย) นอกจากนี้ องค์การตรวจค้นระหว่างประเทศ (ISA) ยังจัดทำความเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ที่สิ่งประดิษฐ์นั้นสมควรได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตรหรือไม่ รวมมาในรายงานการตรวจค้นระหว่างประเทศด้วย ISA จะส่งรายงานการตรวจค้นระหว่างประเทศและความเห็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้ขอภายในระยะเวลา 4-5 เดือน หลังจากการยื่นคำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศ หรือไม่เกินเดือนที่ 16

20) รายงานการตรวจค้นระหว่างประเทศมีประโยชน์อย่างไร

รายงานดังกล่าวช่วยให้ผู้ขอสามารถที่จะประเมินโอกาสที่จะได้รับสิทธิบัตรในประเทศภาคี PCT นอกจากนี้ รายงานที่มีลักษณะในเชิงบวก กล่าวคือ ไม่ปรากฏว่าเป็นเอกสารที่มีการอ้างอิงถึงจะมีผลเป็นการขัดขวางไม่ให้มีการรับจดทะเบียนสิทธิบัตร จะช่วยผู้ขอในการดำเนินการขั้นตอนต่อ ๆ ไปในประเทศต่าง ๆ ที่ผู้ขอต้องการได้รับความคุ้มครอง ส่วนกรณีที่รายงานมีลักษณะในเชิงลบ (เช่น มีเอกสารอ้างอิงที่จะหักล้างความใหม่ (X) และ/หรือ ขั้นการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น (Y) ของการประดิษฐ์) ผู้ขอมีโอกาที่จะแก้ไขข้อถือสิทธิในคำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศ (เพื่อเป็นการทำให้สิ่งประดิษฐ์ตามคำขอแตกต่างจากสิ่งประดิษฐ์ในเอกสารมากยิ่งขึ้น) หรือผู้ขออาจถอนคำขอรับสิทธิบัตรนั้นก่อนที่ จะมีการประกาศโฆษณา การตรวจค้นระหว่างประเทศที่มีผู้ขอภาพสูงนี้ยืนยันกับผู้ขอได้ว่า มีความเป็นไปได้น้อยในการปฏิเสธคำขอที่ได้ผ่านระบบการยื่นคำขอระหว่างประเทศ ดังนั้นจึงเป็นข้อมูลที่มีค่าสำหรับประกอบการตัดสินใจ

21) ความเห็นจากการตรวจค้นขององค์การตรวจค้นระหว่างประเทศคืออะไร

องค์การตรวจค้นระหว่างประเทศ (ISA) จะจัดทำความเห็นในช่วงเวลาเดียวกันกับที่จัดทำ รายงานผลการตรวจค้นระหว่างประเทศ โดยความเห็นดังกล่าวเป็นเพียงความเห็นเบื้องต้นที่ไม่มีผลผูกพันใด ๆ ว่าสิ่งประดิษฐ์นั้น ๆ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตรหรือไม่ ความเห็นนี้จะถูกส่งให้ผู้ขอและ WIPO พร้อมกับรายงานการตรวจค้นระหว่างประเทศ ซึ่งจะช่วยให้ผู้

ขอเข้าใจและตีความผลของรายงานการตรวจค้นได้ โดยการอ้างอิงอย่างเฉพาะเจาะจงถึงเนื้อหาในคำขอระหว่างประเทศของผู้ขอ ทั้งยังเป็นการช่วยเหลืออย่างดีเมื่อผู้ขอต้องการประเมินโอกาสในการได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตรโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศเพิ่มเติม

ผู้ยื่นคำขอสามารถที่ยื่นคำชี้แจงอย่างเป็นทางการต่อ WIPO เพื่อตอบโต้ความเห็นจากองค์กรตรวจค้นระหว่างประเทศได้

ในกรณีที่ผู้ขอไม่ร้องขอให้มีการตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศ ความเห็นของ ISA จะเป็นพื้นฐานของรายงานผลการตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศเกี่ยวกับความเป็นไปได้ที่จะได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตร (international preliminary report on patentability – IPRP ซึ่งสำนักระหว่างประเทศของ WIPO จะจัดส่งไปยังสำนักงานสิทธิบัตรในประเทศภาคี PCT ทุกแห่งที่ร้องขอ โดยจะจัดส่งความเห็นอย่างเป็นทางการทุกฉบับรวมไปด้วย อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ผู้ขอร้องขอให้มีการตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศโดยทั่วไปแล้วความเห็นของ ISA จะถูกใช้โดยองค์กรตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศ (International Preliminary Examining Authority – IPEA) ในฐานะเป็นความเห็นฉบับแรกของตน (โดยปกติ ISA และ IPEA จะเป็นองค์กรเดียวกัน) นอกจากนี้ IPEA จะแจ้งให้ WIPO ทราบเป็นประการอื่น

เช่นเดียวกัน รายงานผลการตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศ ของ IPEA จะมีประโยชน์ต่อสำนักงานสิทธิบัตรอย่างยิ่งในการตัดสินใจว่าจะรับหรือไม่รับจดทะเบียนสิทธิบัตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับสำนักงานสิทธิบัตรที่ไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบได้อย่างเต็มที่ รายงานดังกล่าวจะเปิดเผยต่อประชาชนทั่วไปเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา 30 เดือนนับจากวันที่ขอถือสิทธิวันยื่นคำขอก่อน

การประกาศโฆษณาระหว่างประเทศ

22) การประกาศโฆษณาระหว่างประเทศภายใต้ PCT ประกอบด้วยอะไรบ้าง

WIPO จะประกาศโฆษณาคำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศ พร้อมทั้งรายงานผลการตรวจค้นระหว่างประเทศภายหลังจากพ้นกำหนดระยะเวลา 18 เดือน นับจากวันที่ขอถือสิทธิวันยื่นคำขอก่อน (เฉพาะในกรณีที่ไม่มีกรขอถอนคำขอ) ซึ่งผู้ขอจะได้รับสำเนาการประกาศโฆษณานั้น ในขณะที่ประเทศภาคี PCT ได้รับสำเนาการประกาศโฆษณาทั้งหมดทุกฉบับ

นอกจากนี้ WIPO ยังจัดพิมพ์เอกสารรวบรวม PCT รายสัปดาห์ ซึ่งรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการประกาศโฆษณาระหว่างประเทศที่ได้จัดทำในสัปดาห์นั้นโดยย่อในรูปแบบเดียวกัน เอกสารรวบรวมดังกล่าวสามารถตรวจดูได้ที่ www.wipo.int/pct/en/gazette/index.jsp ซึ่งสามารถตรวจค้นได้ (โดยข้อมูลบรรณานุกรม ชื่อสิ่งประดิษฐ์ และบทคัดย่อ รวมทั้งเนื้อหาฉบับเต็มเมื่อมีการประกาศโฆษณาแล้ว) นอกจากนี้หน้าเว็บไซต์ดังกล่าวยังมีให้เลือกหลายภาษา (อังกฤษ ฝรั่งเศส และ สเปน)

การตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศ

23) การตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศคืออะไร

การตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศ เป็นการประเมินครั้งที่สองเกี่ยวกับความเป็นไปได้ที่สิ่งประดิษฐ์จะได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตรโดยใช้มาตรฐานเดียวกันกับความเห็นของ ISA ถ้าผู้ขอประสงค์จะแก้ไขเพิ่มเติมคำขอระหว่างประเทศเพื่อเปลี่ยนแปลงผลจากการอ้างอิงเอกสารในรายงานการตรวจค้น และความเห็นของ ISA การตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศจะนำเอาคำชี้แจงหรือโต้แย้งของผู้ขอประกอบการตรวจสอบด้วย ในช่วงสุดท้ายของขั้นตอนตาม PCT ก่อนเข้าสู่ขั้นตอนในประเทศ ผู้ขอสามารถยื่นแก้ไขเพิ่มเติม และข้อโต้แย้ง รวมทั้งมีสิทธิในการชี้แจงด้วยวาจากับผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรได้อีกด้วย องค์การตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศ จะจัดทำรายงานการตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศเกี่ยวกับความเป็นไปได้ที่จะได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตร (IPRP) สำหรับคำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศที่ยื่นผ่านกรมทรัพย์สินทางปัญญา มีองค์การตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศ ที่รับว่าจะเป็น IPEA รวม 6 สำนักงาน (เหมือนกันกับ ISA)

24) รายงานการตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศเกี่ยวกับความเป็นไปได้ที่จะได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตร มีประโยชน์อย่างไร

IPRP ซึ่งจะถูส่งให้ผู้ขอ พร้อมทั้งสำเนาไปยัง WIPO และส่งต่อไปยังสำนักงานสิทธิบัตรในประเทศภาคีที่ผู้ขอประสงค์จะขอความคุ้มครอง จะประกอบด้วยความเห็นที่ชี้ให้เห็นว่าข้อถือสิทธิในแต่ละข้อเป็นไปตามเงื่อนไขของการรับจดทะเบียนสิทธิบัตรระหว่างประเทศหรือไม่ (ความใหม่ ขั้นตอนการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น และสามารถประยุกต์ใช้ในทางอุตสาหกรรม) โดยรายงานดังกล่าวจะให้ความเห็นบนพื้นฐานที่เข้มงวดมากยิ่งขึ้น ผู้ขอจึงสามารถใช้ในการประเมินโอกาสที่ผู้ขอจะได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตร อย่างไรก็ตาม การตัดสินใจที่จะรับจดทะเบียนสิทธิบัตรหรือไม่ ยังคงเป็นความรับผิดชอบของสำนักงานของประเทศหรือภูมิภาคที่ผู้ขอประสงค์จะขอความคุ้มครอง รายงานการตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศจะใช้ประกอบการพิจารณาของสำนักงานในประเทศเท่านั้น ซึ่งอาจจะมีความเห็นที่แตกต่างกันก็ได้

คำถามทั่วไปเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินการขั้นตอนระหว่างประเทศ

25) บทบาทของ WIPO ใน PCT คืออะไร

WIPO มีความรับผิดชอบต่อแต่ละคำขอรับสิทธิบัตรตาม PCT ดังนี้

- รับและเก็บรักษาเอกสารเกี่ยวกับคำขอทั้งหมด
- ดำเนินการตรวจสอบรูปแบบคำขอ
- ประกาศโฆษณาคำขอ
- รวบรวมจัดพิมพ์เอกสาร PCT (ข้อมูลเกี่ยวกับคำขอ)

- แปลส่วนต่าง ๆ ของคำขอ PCT และเอกสารที่เกี่ยวข้องบางฉบับเป็นภาษาอังกฤษ และ/หรือฝรั่งเศส เมื่อจำเป็น
- ส่งต่อเอกสารไปยังสำนักงานและบุคคลที่สาม และ
- ให้คำแนะนำทางกฎหมายต่อสำนักงานและผู้ใช้ในกรณีที่ได้รับการร้องขอ

นอกจากนี้ WIPO ยัง

- จัดทำกรอบการประสานงานทั้งหมดของระบบ PCT
- ให้ความช่วยเหลือประเทศและสำนักงาน ทั้งที่เป็นสมาชิกอยู่ในปัจจุบัน และกำลังจะเข้าเป็นสมาชิก
- ให้คำแนะนำการบังคับใช้ระบบ PCT ในกฎหมายภายในของประเทศ และการจัดกระบวนการทำงานภายในของสำนักงานในประเทศสมาชิก
- จัดทำคู่มือยื่นคำขอ PCT และจดหมายข่าว PCT
- จัดทำและแจกจ่ายข้อมูล PCT ผ่านทางเว็บไซต์ PCT การจัดพิมพ์บนกระดาษ และการให้ความช่วยเหลือผ่านโทรศัพท์และอีเมล
- จัดการสัมมนาและการฝึกอบรมเกี่ยวกับ PCT

26) ใครคือผู้ใช้ PCT

ระบบ PCT ถูกใช้งานโดยหน่วยงานทางธุรกิจขนาดใหญ่ของโลก หน่วยงานศึกษาวิจัย และมหาวิทยาลัย เมื่อหน่วยงานเหล่านี้ต้องการได้รับความคุ้มครองสิทธิบัตรระหว่างประเทศ และ PCT ยังถูกใช้โดยธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และนักประดิษฐ์อิสระเช่นเดียวกัน จดหมายข่าว PCT จะรวบรวมรายชื่อของผู้ยื่นคำขอในระบบ PCT รายใหญ่ของโลกในแต่ละปีไว้ด้วย (สามารถดูได้จาก www.wipo.int/pct/en/gazette/index.jsp.)

27) บุคคลที่สามจะสามารถเข้าถึงเอกสารต่าง ๆ ที่ประกอบอยู่ในคำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศได้หรือไม่ ถ้าใช่ เมื่อไร

ก่อนมีการประกาศโฆษณาระหว่างประเทศ (18 เดือนภายหลังวันที่ขอถือสิทธิวันยื่นคำขอครั้งแรก) บุคคลที่สามจะไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าถึงคำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศของผู้ขอ นอกจากนี้ผู้ขอจะอนุญาต ในกรณีที่ผู้ขอต้องการขอลดคำขอ (และผู้ขอได้ดำเนินการดังกล่าวก่อนที่จะมีการประกาศโฆษณาระหว่างประเทศ) การประกาศโฆษณาระหว่างประเทศก็จะไม่เกิดขึ้น และมีผลให้บุคคลที่สามไม่สามารถเข้าถึงได้ อย่างไรก็ตามในกรณีที่มีการประกาศโฆษณาระหว่างประเทศ เอกสารบางฉบับในคำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศจะเปิดให้เข้าถึงได้ทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่นเดียวกับกับตัวคำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศนั้น (โปรดดู “การตรวจค้นไฟล์ PCT ออนไลน์ www.wipo.int/patentscope/en/database/search/adv.jsp) และบุคคลที่สามจะสามารถร้องขอสำเนาเอกสารเกือบทุกฉบับที่อยู่ในไฟล์ของคำขอระหว่างประเทศนั้น การร้องขอดังกล่าวอาจทำต่อ WIPO หรือสำนักงานของประเทศหรือภูมิภาคก็ได้ ทั้งนี้โดยพิจารณาถึงเอกสารที่เกี่ยวข้อง ภายใต้

เงื่อนไขบางประการ บุคคลที่สามารถเข้าถึงความเห็นที่ได้จัดทำขึ้นโดยองค์การตรวจค้นระหว่างประเทศ ซึ่งรวมถึงข้อคิดเห็นอย่างเป็นทางการที่ยื่นโดยผู้ยื่นคำขอและรายงานผลการตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศอีกด้วย

ขั้นตอนในประเทศ

28) ผู้ขอจะเข้าสู่ขั้นตอนในประเทศได้อย่างไร

ภายหลังจากที่ผู้ขอได้ตัดสินใจแล้วว่า จะดำเนินการกับคำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศต่อไป และได้เลือกประเทศที่ต้องการได้รับความคุ้มครองแล้ว ผู้ขอจะต้องดำเนินการต่าง ๆ ตามที่กฎหมายภายในของแต่ละประเทศกำหนดเพื่อเข้าสู่ขั้นตอนในประเทศ ข้อกำหนดเหล่านี้รวมถึงการชำระค่าธรรมเนียมคำขอเข้าแต่ละประเทศ ในบางกรณีอาจมีข้อกำหนดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินการส่วนในประเทศ เช่น การแต่งตั้งตัวแทนสิทธิบัตรในแต่ละประเทศ เป็นต้น

29) เกิดอะไรขึ้นกับคำขอที่ได้ดำเนินการในขั้นตอนในประเทศ

เมื่อผู้ขอได้เข้าสู่ขั้นตอนในประเทศ สำนักงานสิทธิบัตรของประเทศหรือภูมิภาคที่ผู้ขอแสดงความประสงค์ที่จะให้มีผลคุ้มครอง จะเริ่มกระบวนการพิจารณาว่าจะรับจดสิทธิบัตรหรือไม่ การตรวจสอบต่าง ๆ ที่สำนักงานเหล่านี้จะต้องดำเนินการจะง่ายลงจากการที่มีความเห็นและรายงานผลการตรวจค้นระหว่างประเทศ PCT ที่ช่วยให้ผู้ขอสามารถทำการแก้ไขที่จำเป็นต่าง ๆ ได้ก่อนที่จะเริ่มเข้าสู่ขั้นตอนในประเทศเสียอีก (รวมทั้งใช้ในการประเมินความเป็นไปได้ที่จะรับจดสิทธิบัตร) การตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศช่วยให้การดำเนินการสะดวกมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ผู้ขอยังประหยัดในเรื่องการติดต่อสื่อสาร ค่าไปรษณีย์ และค่าแปลเอกสาร เนื่องจากโดยทั่วไปแล้วขั้นตอนที่ทำในขั้นตอนระหว่างประเทศจะไม่ต้องทำซ้ำในแต่ละสำนักงานอีก (เช่น สำเนาเอกสารการขอถือสิทธิวินย่นครั้งแรก เป็นต้น แทนที่จะต้องยื่นหลายๆ ชุด)

ข้อได้เปรียบ

30) ข้อดีของสนธิสัญญาความร่วมมือด้านสิทธิบัตรคืออะไร

การดำเนินการภายใต้ PCT มีข้อดีอย่างมากสำหรับผู้ขอในฐานะผู้ยื่นคำขอ สำหรับสำนักงานสิทธิบัตร และสำหรับประชาชนโดยทั่วไป

- 1) ผู้ขอมีเวลาเพิ่มขึ้น 18 เดือน จากระบบที่ไม่ใช้ PCT ในการพิจารณาความต้องการที่จะได้รับความคุ้มครองในต่างประเทศ ในการตั้งตัวแทนสิทธิบัตรในแต่ละประเทศ การจัดเตรียมการแปลเอกสารที่จำเป็น และในการจ่ายค่าธรรมเนียมการดำเนินการส่วนในประเทศที่จะต้องชำระในทันทีที่ยื่นคำขอ

- 2) ผู้ขอสามารถมั่นใจได้ว่า ถ้าคำขอระหว่างประเทศของผู้ขออยู่ในรูปแบบที่ PCT กำหนด มักจะไม่ถูกปฏิเสธโดยสำนักงานของประเทศสมาชิก PCT ด้วยเหตุผลที่ว่า คำขอเป็นไปตามแบบที่กำหนดในช่วงการดำเนินการขั้นตอนในแต่ละประเทศแล้ว
- 3) ผู้ขอสามารถประเมินความเป็นไปได้ได้อย่างมีเหตุผลถึงโอกาสที่การประดิษฐ์ของผู้ขอจะได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตร โดยพิจารณาบนพื้นฐานของรายงานการตรวจค้นระหว่างประเทศและความเห็นจากการตรวจค้น
- 4) ผู้ขอสามารถแก้ไขคำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศได้ในระหว่างการตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศ และดำเนินการให้ถูกต้องก่อนเข้าสู่ขั้นตอนในประเทศ ซึ่งเป็นการพิจารณาของสำนักงานสิทธิบัตรของแต่ละประเทศต่อไป (การตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศ เป็นขั้นตอนที่เป็นทางเลือก โดยผู้ขอประสงค์จะให้มีการตรวจสอบเบื้องต้นหรือไม่ก็ได้)
- 5) การตรวจค้นและการตรวจสอบสิทธิบัตรของสำนักงานสิทธิบัตรต่าง ๆ จะลดลงหรือหมดไป เนื่องจากได้มีรายงานผลการตรวจค้นระหว่างประเทศ ความเห็นจากการตรวจค้น และรายงานผลการตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศ (ถ้ามี) ต่อความเป็นไปได้ที่จะรับการจดทะเบียนสิทธิบัตรซึ่งมีการดำเนินการในช่วงขั้นตอนระหว่างประเทศแล้ว
- 6) การที่คำขอระหว่างประเทศได้มีการประกาศโฆษณาพร้อมกับรายงานผลการตรวจค้นระหว่างประเทศ บุคคลที่สามสามารถที่จะใช้ประโยชน์เพื่อประกอบการพิจารณาคัดค้านเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตรการประดิษฐ์นั้น ๆ และ
- 7) การประกาศโฆษณาระหว่างประเทศ เป็นการบอกกล่าวให้โลกทราบถึงการยื่นคำขอของผู้ขอ ซึ่งเป็นการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และเป็นช่องทางในการหาผู้สนใจทำสัญญาอนุญาตใช้สิทธิได้

โดยรวมแล้ว ระบบ PCT

- นำโลกมาสู่ข้อมือ
- ชะลอการจ่ายค่าธรรมเนียมจำนวนมากที่เกี่ยวกับการได้รับความคุ้มครองสิทธิบัตรระหว่างประเทศ
- ให้พื้นฐานการตัดสินใจเกี่ยวกับสิทธิบัตรที่เข้มแข็ง
- ถูกใช้โดยหน่วยงานทางธุรกิจขนาดใหญ่ของโลก หน่วยงานศึกษาวิจัย และมหาวิทยาลัย เมื่อหน่วยงานเหล่านั้นต้องการได้รับความคุ้มครองสิทธิบัตรระหว่างประเทศ

ข้อมูลเพิ่มเติม

31) ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ PCT จะหาได้จากที่ใดในประกาศโฆษณาต่าง ๆ ของ PCT

- คู่มือผู้ยื่นคำขอ PCT (www.wipo.int/pct/guide/en/index.html)

- จดหมายข่าว PCT (รายเดือน) (www.wipo.int/pct/guide/en/newslett/index.jsp)

- เอกสารรวบรวม PCT (รายสัปดาห์) (www.wipo.int/pct/guide/en/gazett/) และบน PCT เว็บไซต์ (www.wipo.int/pct/en/)

สารบัญคำย่อ

PCT Patent Cooperation Treaty

สนธิสัญญาความร่วมมือด้านสิทธิบัตร

WIPO World Intellectual Property Organization

องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก

ISA International Searching Authority

องค์กรตรวจค้นระหว่างประเทศ

IPEA International Preliminary Examining Authority

องค์กรตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศ

IPRP International Preliminary Report Patentability

รายงานเบื้องต้นระหว่างประเทศเกี่ยวกับความเป็นไปได้ที่จะได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตร

SAFE Secure Applications Filed Electronically

การยื่นคำขอทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างปลอดภัย

EPO European Patent Office

สำนักงานสิทธิบัตรยุโรป

ARIPO African Regional Intellectual Property Organization

องค์การทรัพย์สินทางปัญญาภูมิภาคแอฟริกา

OAPI African Intellectual Property Organization

องค์การทรัพย์สินทางปัญญาแอฟริกา

อัตราค่าใช้จ่ายในการยื่นคำขอ PCT ผ่านกรมทรัพย์สินทางปัญญา

	สหรัฐฯ	สหภาพยุโรป	จีน	ญี่ปุ่น	ออสเตรเลีย	เกาหลี
กรณีผู้ขอเป็นบุคคล	USPTO	EPO**	SIPO	JPO	AIPO	KIPO
1. ค่าคำขอ PCT* เกิน 30 หน้า ๆ ละ	4,500 บาท 50 บาท	4,500 บาท 50 บาท	4,500 บาท 50 บาท	4,500 บาท 50 บาท	4,500 บาท 50 บาท	4,500 บาท 50 บาท
2. ค่าตรวจค้น ISA	71,200 บาท	22,800 บาท	13,600 บาท	39,200 บาท	48,250 บาท	40,500 บาท
3. ค่าดำเนินการ	3,000 บาท	3,000 บาท	3,000 บาท	3,000 บาท	3,000 บาท	3,000 บาท
รวมทั้งสิ้น	78,700 บาท	30,300 บาท	21,100 บาท	46,700 บาท	55,750 บาท	48,000 บาท

กรณีผู้ขอเป็นนิติบุคคล	USPTO	EPO**	SIPO	JPO	AIPO	KIPO
1. ค่าคำขอ PCT เกิน 30 หน้า ๆ ละ	45,000 บาท 500 บาท	45,000 บาท 500 บาท	45,000 บาท 500 บาท	45,000 บาท 500 บาท	45,000 บาท 500 บาท	45,000 บาท 500 บาท
2. ค่าตรวจค้น	71,200 บาท	84,500 บาท	13,600 บาท	39,200 บาท	48,250 บาท	40,500 บาท
3. ค่าดำเนินการ	3,000 บาท	3,000 บาท	3,000 บาท	3,000 บาท	3,000 บาท	3,000 บาท
รวมทั้งสิ้น	119,200 บาท	132,500 บาท	61,600 บาท	87,200 บาท	96,250 บาท	88,500 บาท

- หมายเหตุ
- * บุคคลสัญชาติไทยและมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยได้รับสิทธิลดค่าธรรมเนียมคำขอ PCT 90% เหลือ 10%
 - ** EPO ลดค่าตรวจค้นลงเหลือ 25% สำหรับผู้ขอที่เป็นสัญชาติไทยหรือมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย
 - ค่าธรรมเนียมตรวจสอบการประดิษฐ์เบื้องต้น ผู้ขอเป็นผู้ชำระโดยตรงให้แก่องค์กรตรวจสอบการประดิษฐ์ระหว่างประเทศ ทั้งนี้สามารถดูอัตราค่าธรรมเนียมได้จากเว็บไซต์ของ WIPO www.wipo.int/pct/en/

ขั้นตอนระบบ PCT

PCT TIMELINE

